

AVRAM IANCU - 200!

Ziua Învățătorului. Omagiul adus pedagogului și filologului român, Gheorghe LAZĂR¹

Diana Maria AGHIORGHIESEI

Gheorghe LAZĂR (1779–1823), pedagog și filolog român, este considerat întemeietorul învățământului românesc modern. El a contribuit la dezvoltarea școlilor românești și a promovat folosirea limbii române în educație. Susținător al culturii naționale și apărător al identității de neam, a luptat pentru drepturile românilor în Transilvania.

Gheorghe Lazăr a avut un impact semnificativ asupra culturii românești și a fost un pionier al învățământului în limba română. „El a scris manuale, a predat în limba română și a deschis noi orizonturi pentru români într-o perioadă în care învățământul se desfășura în limba greacă. În 1818, Lazăr a înființat prima școală cu predare în limba română din București, Școala de la Sfântul Sava, marcând astfel o schimbare semnificativă în sistemul de educație al Țării Românești. Acest pas a reprezentat o ruptură de la tradiția școlilor cu predare în limba greacă, care era predominantă sub conducerea fanariotă, și a marcat un pas către secularizarea în educație. Lazăr a fost unul dintre primii dascăli transilvăneni români care au influențat învățământul atât în Țara Românească, cât și în Moldova pe parcursul secolului al XIX-lea”.(bibliogr.). Astăzi, numeroase licee românești îi poartă numele, iar contribuția sa rămâne un pilon important în istoria educației din România.

De reținut mărețele realizări ale ilustrului pedagog:

1.Prima școală cu predare în limba română: În 1818, a înființat în București prima școală cu predare în limba română, numită „Școala de la Sfântul Sava.” Aceasta a marcat o schimbare semnificativă în sistemul de educație, renunțând la tradiția școlilor cu predare în limba greacă, predominantă sub conducerea fanariotă.

2.Contribuția la secularizarea în educație: Prin deschiderea școlii în limba română, a promovat utilizarea limbii materne și a marcat un pas către secularism în educație.

3.Influența asupra învățământului în Țara Românească și Moldova: Lazăr a fost unul dintre primii dascăli transilvăneni români care au modelat învățământul în ambele principate românești pe parcursul secolului al XIX-lea.

Astăzi, numeroase licee românești îi poartă numele, iar contribuția sa rămâne un pilon important în istoria educației din România.

După Gheorghe Lazăr, sistemul de educație din România a suferit transformări semnificative. Iată câteva momente cheie:

1.Perioada interbelică: În perioada interbelică, România a avut un sistem educațional diversificat, cu școli primare, licee și universități. A existat o preocupare pentru modernizarea învățământului și promovarea culturii naționale;

2.Comunismul: După cel de-al Doilea Război Mondial, regimul comunist a introdus un sistem de învățământ de tip sovietic, bazat pe ideologie și îndoctrinare de masă. A fost o perioadă de schimbări radicale, cu accent pe educație tehnică și științifică;

3.Reforma din anii '60-'70: În anii '60-'70, s-au făcut eforturi pentru renunțarea la ideologizarea excesivă, recuperarea tradițiilor naționale și conectarea la evoluțiile din Occident. S-a reușit eliminarea analfabetismului și extinderea învățământului obligatoriu și gratuit până la nivel liceal sau profesional;

4.Perioada post-comunistă: După 1989, sistemul de educație a trecut prin multiple reforme, dar a rămas o provocare să se asigure calitatea și accesul echitabil la educație. S-au făcut eforturi pentru alinierea la standardele europene și modernizarea curriculei.

În general, evoluția sistemului de educație din România a fost influențată de contextul istoric, politic și social, dar și de aspirațiile de modernizare și dezvoltare a societății românești.

În prezent, sistemul de educație românesc se confruntă cu diverse provocări, enumerând doar câteva dintre ele:

1.Finanțare insuficientă – Bugetul alocat educației este adesea considerat insuficient pentru a asigura condiții optime în școli și universități. Lipsa fondurilor afectează infrastructura, salariile cadrelor didactice și resursele disponibile pentru elevi și studenți;

2.Calitatea învățământului – Există preocupări cu privire la calitatea predării și a materialelor didactice. Unele programe academice nu sunt actualizate sau nu se adaptează la cerințele pieței muncii;

¹ Apărut în Luceafărul 5 iun. 2024

AVRAM IANCU - 200!

Nr. 6 (46/iunie 2024)

3. Emigrarea cadrelor didactice – Mulți profesori și cercetători talentați aleg să emigreze în căutarea unor oportunități mai bune în străinătate, ceea ce poate afecta calitatea învățământului din România;

4. Digitalizarea și accesul la tehnologie – Integrarea tehnologiei în procesul de învățare este o provocare. Nu toate școlile și universitățile au acces la echipamente și infrastructură digitală adecvată;

5. Disparități regionale – Calitatea educației variază în funcție de regiune. Zonele rurale pot avea resurse mai limitate și o calitate mai scăzută a învățământului;

6. Relevanța programelor academice – Este important ca programele de studiu să fie relevante pentru nevoile societății și să pregătească studenții pentru piața muncii.

Aceste provocări necesită eforturi continue pentru a îmbunătăți sistemul de educație și pentru a asigura o educație de calitate pentru toți elevii și studenții.

Bibliografie:

1. <https://ro.wikipedia.org/wiki/>;

2. Dora d'Istria, citată în: Angelo de Gubernatis, La Roumanie et les roumains, Florența, 1898, pp. 181-182 (<https://luceafarul.net/carte-botosaneana-doua-femei-ilustre-din-sec-al-xix-lea-dora-distria-si-maria-rosetti-autor-crina-otilia-mazareanu-editura-agata-2020>);

3. Website-ul Colegiului Național Pedagogic Gheorghe Lazăr din Cluj-Napoca”;

4. Website-ul Grupului Școlar Gheorghe Lazăr din Baia Mare.